

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ:
МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ**

**Робоча програма
для студентів спеціальності
073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління
фінансово-економічною безпекою"
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017**

УДК 005(07.034)

M50

Укладач О. В. Перепелюкова

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Протокол № 2 від 29.09.2016 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Менеджмент організацій: міжнародний аспект : робоча програма для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. О. В. Перепелюкова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 47 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Вміщено плани лекцій, практичних, семінарських занять, матеріали для закріплення знань (завдання для самостійної роботи, контрольні запитання), критерії оцінювання знань студентів, професійні компетентності, якими повинен володіти студент після вивчення дисципліни.

Рекомендовано для студентів спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою".

УДК 005(07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2017

Вступ

Сучасний розвиток економіки потребує нових підходів у координації діяльності підприємств. Умови господарювання сприяють розвитку нових підходів, методів та інструментів у міжнародному менеджменті.

Навчальна дисципліна "Менеджмент організацій: міжнародний аспект" спрямована надати студентам спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою" повне уявлення про сутність міжнародного менеджменту, середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки організації, вивчити досвід організації менеджменту в різних країнах, основи стратегічного планування в міжнародних організаціях, основи ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на безпеку діяльності, особливості кроскультурного менеджменту, управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях, особливості мотиваційної політики в міжнародних організаціях, основи фінансового менеджменту в міжнародних організаціях.

Програма навчальної дисципліни "Менеджмент організацій: міжнародний аспект" містить два змістові модулі та 14 тем, які охоплюють теоретичні питання, практичні ситуації та завдання з управління організаціями, аналізу мотиваційної політики в міжнародному менеджменті, основи контролю та регулюванню фінансових операцій міжнародних організацій, визначення чинників ризику фінансово-економічній безпеці діяльності організації, яка займається міжнародною діяльністю.

Навчальна дисципліна "Менеджмент організацій: міжнародний аспект"(МО) є базовою навчальною дисципліною та вивчається відповідно з навчальним планом підготовки фахівців освітнього ступеня "магістр" спеціалізації "Управління фінансово-економічною безпекою".

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Для денної форми навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"	Базова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 073 "Менеджмент". Спеціалізація "Управління фінансово-економічною безпекою"	Рік підготовки
		1-М
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,9; самостійної роботи студента – 4,5	Освітній ступінь: магістр	Лекції
		30 год
		Практичні
		20 год
		Самостійна робота
		100 год
		Вид контролю
залік		
		6 год

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить для денної форми навчання 50 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни "Менеджмент організацій: міжнародний аспект" є формування у студентів знань щодо теоретичних аспектів та здобуття практичних навичок щодо забезпечення управління діяльністю міжнародних організацій.

Завдання цієї навчальної дисципліни – навчитися розробляти організаційно-методичне забезпечення, що регламентує діяльність системи управління, та заходи щодо оперативного реагування на зміни зовнішнього та внутрішнього міжнародного середовища, що впливають на діяльність організацій.

Об'єктом навчальної дисципліни є процес менеджменту організації.

Предметом навчальної дисципліни є теоретичні та прикладні аспекти управління організаціями в міжнародному бізнесі.

Необхідною навчальною базою дисципліни є засвоєння знань із таких навчальних дисциплін, як: "Економіка підприємства", "Менеджмент", "Економічний аналіз", "Маркетинг", "Стратегічний аналіз", "Фінанси підприємств", "Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки" тощо. Знання цих дисциплін та сформовані навички під час їх вивчення дозволяють спеціалістам більш ефективно управляти безпекою організації в міжнародному середовищі.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі види занять розроблені відповідно до європейської-трансферної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

сутність і характерні риси міжнародного менеджменту, основні національні школи менеджменту, особливості організацій, як об'єктів міжнародного менеджменту, досвід підготовки менеджерів у різних країнах;

основні складові середовища міжнародних організацій, культурний контекст міжнародного менеджменту та особливостей цього середовища в Україні;

розуміти особливості реалізації основних функцій міжнародного менеджменту (планування, організації, керівництва і контролю) в практиці управління міжнародними організаціями в сучасних умовах;

основні методи та інструменти розв'язання міжнародними організаціями сучасних технологічних, фінансових, торговельних, інвестиційних, кадрових та інших проблем;

етичні норми та соціальну відповідальність міжнародного бізнесу, розуміння основних концепцій міжнародного менеджменту та його інструменти;

особливостей міжнародного менеджменту організацій України;

вміти:

аналізувати чинники та індикатори розвитку міжнародних організацій, показники їх конкурентоспроможності;

обґрунтовувати стратегічні заходи щодо забезпечення міжнародної конкурентоспроможності міжнародних організацій;

оптимізувати управління змінами в організаціях, які займаються міжнародною діяльністю;

організувати ефективну роботу та розвиток персоналу в організації;

контролювати управлінську діяльність щодо ефективності ухвалених стратегічних рішень;

визначати та аналізувати середовище діяльності міжнародних компаній з урахуванням особливостей країн їх діяльності;

враховувати особливості реалізації основних функцій менеджменту в практиці управління організаціями учасниками міжнародного бізнесу;

використовувати сучасні інструменти міжнародного менеджменту в діяльності українських підприємств.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти після вивчення навчальної дисципліни

Код компетентності	Назва компетентності	Складові компетентності
1	2	3
МО 1	Знання, уміння та навички щодо визначення основних функцій менеджменту (планування, організації, керівництва і контролю) в практиці управління міжнародними організаціями в сучасних умовах	Вміти визначати функції та місце менеджера в системі міжнародного менеджменту, визначати інформацію, необхідну для функціонування системи міжнародного менеджменту
		Визначити сутність основних етапів розвитку науки міжнародного менеджменту, на основі вивчення теорії міжнародного менеджменту визначити особливості кожної зі шкіл менеджменту та її генезис
		Визначити основні функції міжнародного менеджменту та їх особливості з урахуванням сучасних змін
		Визначити найбільш перспективні для організації напрями та бізнес-процеси

1	2	3
МО 2	Здатність визначення та контролю процесів управління організацією під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності	Формувати прогноз розвитку фінансово-економічної діяльності суб'єктів під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності
		На основі даних статистичної звітності підприємства та спеціальних досліджень виявити основні чинники невизначеності та їх вплив на діяльність підприємства
		Самостійно ухвалювати та обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та стратегічної політики зовнішньоекономічної діяльності
МО 3	Управління організаційним розвитком міжнародних компаній	Вміти визначати напрями організаційних перетворень організацій, що займаються міжнародною діяльністю
		Визначати найбільш сприятливі організаційні зміни, які повинні забезпечити розвиток організації

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Теоретичні засади міжнародного менеджменту

Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту

1.1. *Міжнародний менеджмент як складова частина міжнародного бізнесу.*

1.2. *Основні суб'єкти міжнародного менеджменту.*

1.3. *Організаційна структура міжнародної організації.*

Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки

2.1. *Бізнес-середовище діяльності міжнародної організації.*

2.2. *Структура бізнес-середовища та його фінансово-економічна безпека.*

2.3. *Особливості аналізу зовнішнього середовища міжнародної організації.*

2.4. *Концептуальний підхід до безпеки соціальних систем.*

Тема 3. Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах

3.1. *Особливості менеджменту США.*

3.2. *Японська модель менеджменту.*

3.3. *Досвід менеджменту на підприємствах Німеччини.*

3.4. *Деякі теоретичні аспекти менеджменту Фінляндії та Швеції.*

Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях

4.1. *Основи стратегічного планування в міжнародних організаціях.*

4.2. *Рівні стратегічного планування в міжнародних організаціях.*

4.3. *Корпоративні стратегії.*

Тема 5. Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку

5.1. *Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.*

5.2. *Етапи та чинники, що впливають на прийняття рішень.*

5.3. *Рівні прийняття рішень у міжнародній організації.*

Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій

6.1. *Теорія організаційного розвитку та організаційні проблеми міжнародних організацій.*

6.2. *Чинники організаційного розвитку міжнародних організацій.*

6.3. *Види і напрями організаційних перетворень міжнародних організацій.*

6.4. *Управління організаційним розвитком міжнародних організацій.*

Тема 7. Кроскультурний менеджмент

7.1. *Сутність кроскультурного менеджменту.*

7.2. *Особливості взаємодії національних і корпоративних культур.*

7.3. *Конфлікти в системі міжнародного менеджменту.*

7.4. *Етика бізнесу та соціальна відповідальність.*

Змістовий модуль 2

Форми і напрями міжнародного менеджменту

Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях

8.1. Особливості управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях.

8.2. Управління персоналом у структурних підрозділах міжнародних організацій.

Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях

9.1. Організація системи управління міжнародних організацій.

9.2. Основні структури управління міжнародних організацій.

9.3. Особливості прийняття рішень у міжнародних організаціях.

Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті

10.1. Сутність та специфіка трудової мотивації.

10.2. Методи та способи мотивації ділової кар'єри працівників.

10.3. Особливості системи мотивації персоналу різних країн.

Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій

11.1. Фінансова звітність міжнародних організацій та її види.

11.2. Бухгалтерські документи.

11.3. Контроль за діяльністю міжнародних організацій.

Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації

12.1. Цілі і напрями технологічної політики міжнародних організацій.

12.2. Планування міжнародних НДДКР.

12.3. Організація міжнародних НДДКР.

Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій

13.1. Сутність, завдання та напрями фінансового менеджменту міжнародних організацій.

13.2. Контроль і регулювання фінансових операцій міжнародних організацій.

13.3. Валютний ризик та методи захисту від нього.

13.4. Система інвестиційного менеджменту міжнародних організацій.

Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій

14.1. Методи та форми здійснення торговельних операцій міжнародних організацій.

14.2. Експортна й імпортна торгівля міжнародних організацій.

14.3. Цілі і завдання менеджменту зовнішньоторговельної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має ознайомитись як із робочою програмою навчальної дисципліни та формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного і ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно об'єднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Таблиця 4.1

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	у тому числі					у тому числі				
	усього	лекційні	практичні	самостійна робота		усього	лекційні	практичні	самостійна робота	
виконання ІНДЗ				підготовка до занять	виконання ІНДЗ				підготовка до занять	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародного менеджменту										
<i>Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту</i>	2	2	–	–	6	2	2	–	–	6
<i>Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки</i>	14	2	2	9	–	14	2	2	9	–

Закінчення табл. 4.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Тема 3. Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах</i>	11	2	2	–	7	11	2	2	–	7
<i>Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях</i>	10	2	2	–	6	10	2	2	–	6
<i>Тема 5. Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку</i>	9	2	–	9	–	9	2	–	9	–
<i>Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій</i>	8	2	–	–	5	8	2	–	–	5
<i>Тема 7. Кроскультурний менеджмент</i>	11	4	2	–	6	11	4	2	–	6
Разом за змістовим модулем 1	66	16	8	18	24	66	16	8	18	24
Змістовий модуль 2. Форми і напрями міжнародного менеджменту										
<i>Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях</i>	12	2	2	9	–	12	2	2	9	–
<i>Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях</i>	12	2	–	–	6	12	2	–	–	6
<i>Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті</i>	14	2	2	10	–	14	2	2	10	–
<i>Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій</i>	9	2	2	–	5	9	2	2	–	5
<i>Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації</i>	10	2	2	–	5	10	2	2	–	5
<i>Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій</i>	14	2	2	9	–	14	2	2	9	–
<i>Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій</i>	14	2	2	–	8	14	2	2	–	8
Разом за змістовим модулем 2	78	14	12	28	24	78	14	12	28	24
<i>Залік</i>	6	–	–	–	–	6	–	–	–	–
Усього годин	150	30	20	46	54	150	30	20	46	54

5. Теми практичних занять

Практичне заняття – форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі – тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для вирішення їх на занятті. Воно включає проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань із їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 5.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
<i>Змістовий модуль 1.</i> Теоретичні засади міжнародного менеджменту	<i>Завдання 1.</i> Сутність міжнародного менеджменту організацій	2	Основна: [1 – 16]. Додаткова: [32 – 36; 44]
	<i>Завдання 2.</i> Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища міжнародної організації	2	Основна: [5 – 15; 22 – 26]. Додаткова: [36 – 44]
	<i>Завдання 3.</i> Теоретичні аспекти менеджменту різних країн світу	2	Основна: [1 – 31]. Додаткова: [32 – 44]
	<i>Завдання 4.</i> Основні засади стратегічного планування в міжнародному менеджменті	2	Основна: [19 – 27]. Додаткова: [39 – 44]
	<i>Завдання 5.</i> Аналіз кадрової складової діяльності підприємства, основні показники трудових ресурсів на організації	2	Основна: [28 – 31]. Додаткова: [35 – 42]
<i>Змістовий модуль 2.</i> Форми і напрями міжнародного менеджменту	<i>Завдання 6.</i> Мотиваційна політика підприємства: основні засоби впливу на мотиваційний механізм	2	Основна: [8 – 13]. Додаткова: [33 – 38]
	<i>Завдання 7.</i> Аналіз звітності міжнародних організацій, основні вимоги до складання звітності та її склад	2	Основна: [17 – 21]. Додаткова: [3 – 9]
	<i>Завдання 8.</i> Вирішення завдань з організації технологічної політики міжнародної організації	2	Основна: [19 – 30]. Додаткова: [33 – 40]
	<i>Завдання 9.</i> Вирішення ситуаційного завдання з фінансового менеджменту міжнародної організації	2	Основна: [15 – 25]. Додаткова: [32 – 44]
	<i>Завдання 10.</i> Вирішення завдань з оцінювання діяльності організації. Вибір управлінських рішень щодо ефективної торговельної політики підприємств	2	Основна: [20 – 30]. Додаткова: [32 – 44]
Разом годин за змістовими модулями		20	

5.1. Приклади типових практичних завдань за темами

Змістовий модуль 1

Теоретичні засади міжнародного менеджменту

Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки

Завдання 1. Визначити середовище міжнародного менеджменту. Проаналізувати вплив кожного компонента на фінансово-економічну безпеку підприємства.

Завдання 2. На прикладі підприємства визначити основні засади менеджменту, проаналізувати склад та функції служби.

Тема 5. Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку

Завдання 1. Вирішення ситуаційної вправи, що містить стратегічні показники діяльності підприємства. На основі запропонованих даних про діяльність фірми необхідно провести *SWOT*-аналіз, визначити перспективи технологічної політики фірми, аналіз міжнародних партнерів.

Завдання 2. Запропонувати своє бачення стратегічного розвитку підприємства. Обґрунтувати вибір рішень за аспектами діяльності підприємства (фінансова політика, збутова, зовнішньоекономічна, технологічна та ін.).

Змістовий модуль 2

Форми і напрями міжнародного менеджменту

Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях

Завдання 1. Визначити основні принципи мотивації персоналу підрозділу, для підвищення ефективності їх діяльності. Запропонувати заходи з підвищення кваліфікації персоналу. Аналіз сучасних тенденцій у сфері компетентностей спеціалістів із менеджменту та спеціалістів із фінансово-економічної безпеки підприємств, установ, організацій.

Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій

Завдання 1. Вирішення ситуаційного завдання, яке передбачає аналіз ефективності управлінського рішення щодо розпорядження коштами,

здля розвитку організації. На прикладі фірми необхідно розрахувати варіанти інвестицій у проекти, обґрунтувати доцільність вибору того чи іншого напрямку інвестування коштів.

Завдання 2. Аналіз ситуації мікрокредитування в Україні. Основні вимоги та правила надання кредитів юридичним особам.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначають навчальним планом, він становить 67 % (100 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС містить: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання індивідуальних завдань за вивченою темою; написання есе за заданою проблематикою; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю (колоквиуму); систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового заліку.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів із вітчизняною та закордонною

спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань із навчальної дисципліни, наведені в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Теоретичні засади міжнародного менеджменту				
<i>Тема 1.</i> Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, огляд теоретичного матеріалу з теми	6	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [12]
<i>Тема 2.</i> Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять. Виконання індивідуального завдання " <i>Аналіз зовнішнього середовища міжнародного менеджменту</i> "	9	Вирішення ситуаційного завдання	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
<i>Тема 3.</i> Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	7	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
<i>Тема 4.</i> Стратегічне планування в міжнародних організаціях	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику	6	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова [7; 9 – 12]
<i>Тема 5.</i> Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку	Вирішення ситуаційного завдання з ефективності ухвалення управлінських рішень	6	Ситуаційне завдання	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]

Закінчення табл. 6.1

1	2	3	4	5
Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, вивчення лекційного матеріалу	5	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Тема 7. Кроскультурний менеджмент	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	9	Есе	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Усього за змістовим модулем 1				48
Змістовий модуль 2. Форми і напрями міжнародного менеджменту				
Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях	Вивчення лекційного матеріалу; підготовка до опитування за темою на прикладі ситуаційного завдання	9	Опитування за темою	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику. Вивчення лекційного матеріалу	6	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [8 – 12]
Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за задану тематику. Виконання <i>індивідуального завдання "Основні принципи мотивації, види та форми"</i> .	8	Експрес-опитування, письмова контрольна робота	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [8 – 12]
Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій	Вивчення лекційного матеріалу	5	Обговорення тематики завдання	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття	5	Фронтальне опитування	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних компаній	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання ситуаційного завдання	4	Виконання ситуаційного завдання	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, підготовка до контрольної роботи	9	Колоквіум	Основна: [1 – 5]. Додаткова: [9 – 12]
Усього за змістовим модулем 2				46
Усього за модулем				94

6.1. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту

1. Дайте визначення поняттю менеджмент?
2. Основні категорії менеджменту.
3. Охарактеризуйте етапи розвитку міжнародного бізнесу.
4. У чому полягають особливості сучасного міжнародного бізнесу?

Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки

1. Охарактеризуйте співвідношення понять менеджмент, світовий менеджмент та міжнародний менеджмент.
2. Визначте відмінні характеристики внутрішньодержавного та міжнародного бізнесу.
3. Розкрийте основні чинники успіху міжнародних компаній.
4. Що таке фінансово-економічна безпека підприємства?
5. Сформулюйте основні завдання міжнародного менеджменту в системі фінансово-економічної безпеки.

Тема 3. Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах

1. Назвіть особливості японського національного стереотипу.
2. Які характерні напрями менеджменту Японії?
3. Які характерні напрями менеджменту США?
4. Які характерні напрями менеджменту Німеччини?
5. Які характерні напрями менеджменту Швеції?
6. Які характерні напрями менеджменту Фінляндії?
7. Порівняйте японський і американський підхід до менеджменту.

Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях

1. Які завдання ставлять перед собою і які дії виконують управлінці під час реалізації функції планування?
2. З яких стадій складається процес стратегічного планування в корпораціях?
3. Що розуміють під терміном "стратегія"?
4. Які моделі та варіанти вибору стратегії розвитку корпорації ви знаєте?

5. Назвіть характерні риси загальних конкурентних стратегій.
6. З яких етапів складається процес визначення місії та цілей корпорації?
7. Що таке "життєвий цикл товару" і які його складові?
8. Як за допомогою планування можна впливати на зміни в "життєвому циклі товару"?

Тема 5. Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку

1. Визначте й обґрунтуйте класифікаційні ознаки управлінських рішень у сфері міжнародного бізнесу.
2. Визначте чинники впливу на процес ухвалення управлінських рішень у міжнародному менеджменті.
3. Вкажіть особливості управління політичними ризиками.
4. Дайте характеристику стратегічних, тактичних та оперативних рішень в управлінні міжнародним бізнесом підприємства.
5. Які країни можна порівняти в процесі ухвалення управлінських рішень?
6. У чому полягає особливість інформаційного забезпечення процесу ухвалення міжнародних рішень.

Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій

1. Проаналізуйте, в яких випадках матрична структура управління є найбільш ефективною.
2. Що таке міжнародний стратегічний альянс?
3. Які сучасні інтегровані корпоративні структури в міжнародному бізнесі ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
4. Що таке змішана (гібридна) структура управління?
5. Вкажіть найважливіші аспекти, які беруться до уваги під час розроблення організаційної структури управління міжнародною організацією.
6. Охарактеризуйте основні форми корпоративної інтеграції в міжнародному бізнесі.

Тема 7. Кроскультурний менеджмент

1. Що таке кроскультурний менеджмент?
2. Які рівні культури вам відомі? Охарактеризуйте їх.
3. Поясніть поняття "монохронні ділові культури" та "поліхронні ділові культури".

4. У чому полягає вплив національних культур на формування особливостей ведення міжнародного бізнесу?

5. Вкажіть основні особливості колективістських та індивідуалістських культур.

6. Охарактеризуйте такі типи корпоративної управлінської культури: "Сім'я"; "Ейфелева вежа"; "Керована ракета"; "Інкубатор".

Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях

1. Базові постулати концепції управління людськими ресурсами в міжнародному менеджменті.

2. Сутність та елементи системи управління людськими ресурсами в міжнародних фірмах.

3. Особливості управління персоналом в міжнародних корпораціях.

4. Характеристики управлінської культури закордонних відділень міжнародних фірм.

5. Моделі співвідношення повноважень штаб-квартири фірми та її закордонних відділень.

6. Особливості діяльності керівника закордонного відділення (підрозділу).

7. Переваги і недоліки залучення до закордонного підрозділу фірми представників місцевого населення.

8. Критерії відбору менеджерів для роботи в закордонних підрозділах.

9. Комплексні підходи, які застосовують фірми до працівників закордонних підрозділів.

Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях

1. У чому полягає специфіка управління міжнародними компаніями?

2. Що складає психологічну основу управління міжнародними компаніями?

3. У чому полягають особливості японського стилю управління?

4. Як впливає на стиль управління національна культура?

5. Які особливості притаманні стилю управління вищих менеджерів-експатріантів українських відділень міжнародних корпорацій?

6. Який критерій лежить в основі поділу комунікацій на прозорі і приховані?

Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті

1. Основні теоретичні підходи до визначення сутності мотивації.
2. Особливості дії основних теорій мотивації в міжкультурному середовищі.
3. Які методи матеріального стимулювання ви знаєте?
4. Основні способи мотивації персоналу.
5. Американський досвід мотивації.
6. Особливості мотивації праці в Японії.

Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій

1. Які відмінності в контролі існують у різних країнах?
2. Які існують проблеми в контролі діяльності відділень міжнародних компаній?
3. Які складові інформаційного забезпечення звітності міжнародних компаній?
4. У чому полягають обмеження потоків міжнародних даних?
5. У чому полягають завдання фінансового контролю міжнародних компаній?
6. Як контролюється якість товару в міжнародних корпораціях?

Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації

1. Що таке інтернаціоналізація технологічної політики?
2. Якими є цілі технологічної політики міжнародної діяльності?
3. Якими є складові міжнародного ринку технологій?
4. Які особливості притаманні розвитку сучасних технологій?
5. В який спосіб організований сучасний міжнародний ринок технологій?
6. Які чинники впливають на форми співробітництва у сфері новітніх технологій?
7. Які типи міжнародних організацій діють у сфері науково-технічного прогресу?

Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій

1. Із чого складається поняття "фінанси і міжнародному бізнесі"?
2. Що таке "пряме зарубіжне інвестування"?
3. Які організаційні форми зарубіжних підрозділів вам відомі. У чому полягають їх особливості?

4. Опишіть цикл руху грошових коштів.
5. У чому полягає основна мета контролю та регулювання міжнародних грошових операцій, управління фінансовою діяльністю?
6. Які стратегії й механізми підвищення ефективності контролю та регулювання грошових операцій вам відомі?
7. Як впливає оподаткування на міжнародну діяльність організацій?

Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій

1. Охарактеризуйте методи здійснення міжнародних торговельних операцій.
2. Які форми торговельних операцій використовують міжнародні корпорації?
3. Яка роль посередницьких організацій при проведенні міжнародних торговельних операцій?
4. Які існують види страхування експортних операцій?
5. У чому полягає сутність державної підтримки експортних операцій?
6. Якими особливості оформлення контрактів у міжнародних корпораціях?

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативну роботу здійснюють за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки виконання індивідуальних завдань, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль, тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) за засвоєнням теоретичного матеріалу:
консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- б) за засвоєнням практичного матеріалу:
консультації індивідуальні та групові;
- в) для комплексного оцінювання засвоєння програмного матеріалу:
індивідуальне здавання виконаних робіт.

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, банки візуального супроводу (табл. 8.1 і 8.2).

Таблиця 8.1

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Тема 1.</i> Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту	Міні-лекція з питання "Сутність та риси менеджменту організацій: міжнародний аспект", семінар-дискусія основні концепції менеджменту
<i>Тема 2.</i> Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки	Лекція з питання "Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки", фронтальне опитування, робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах	Лекція проблемного характеру з питання "Становлення менеджменту в різних країнах світу", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Стратегічне планування в міжнародних організаціях	Міні-лекція з питання "Особливості стратегічного планування в міжнародних компаніях", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку	Лекція проблемного характеру з питання "Ефективність ухвалення рішень в організації", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 6.</i> Організаційний розвиток міжнародних організацій	Міні-лекція з питання "Особливості організаційного розвитку міжнародних компаній", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

1	2
<i>Тема 7.</i> Кроскультурний менеджмент	Лекція проблемного характеру з питання "Кроскультурний менеджмент та етика бізнесу", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях	Міні-лекція з питання "Управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 9.</i> Управління і комунікації в міжнародних організаціях	Лекція проблемного характеру з питання "Управління комунікаціями в міжнародних компаніях", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 10.</i> Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті	Міні-лекція з питання "Мотиваційної політики в міжнародному менеджменті", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 11.</i> Контроль і звітність міжнародних організацій	Лекція проблемного характеру з питання "Контроль та звітність в міжнародних компаніях" робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 12.</i> Технологічна політика міжнародної організації	Міні-лекція з питання "Особливості технологічної політики міжнародних компаній", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 13.</i> Фінансовий менеджмент міжнародних організацій	Міні-лекція з питання "Фінансовий менеджмент у міжнародних компаніях", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 14.</i> Торговельні операції міжнародних організацій	Лекція проблемного характеру з питання "Торговельні операції міжнародних компаній", робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості студентів; формуванні здатності ухвалювати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

Таблиця 8.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема навчальної дисципліни	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1.</i> Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту	<i>Семінарське заняття</i> за темою: "Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту"	Семінар-дискусія
<i>Тема 2.</i> Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки	<i>Завдання 2.</i> Аналіз зовнішнього середовища міжнародного менеджменту та його вплив на фінансово-економічну безпеку підприємства	Робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 3.</i> Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах	<i>Завдання 3.</i> Аналіз теоретичних аспектів розвитку менеджменту в різних країнах світу	Робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 4.</i> Стратегічне планування в міжнародних організаціях	<i>Завдання 4.</i> Визначення особливостей стратегічного планування в компанії	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку	<i>Завдання 5.</i> Вибір оптимальних рішень у діяльності підприємства	Робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 6.</i> Організаційний розвиток міжнародних організацій	<i>Завдання 6.</i> Аналіз організаційних змін в діяльності підприємства	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 7.</i> Кроскультурний менеджмент	<i>Завдання 7.</i> Вивчення особливостей кроскультурного менеджменту організацій, етика ведення бізнесу	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях	<i>Завдання 8.</i> Вирішення ситуаційних завдань з управління людськими ресурсами	Робота в малих групах, презентація результатів

1	2	3
<i>Тема 9.</i> Управління і комунікації в міжнародних організаціях	<i>Завдання 9.</i> Основи організації комунікаційної політики в міжнародних компаніях	Робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 10.</i> Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті	<i>Завдання 10.</i> Аналіз та визначення найбільш ефективних методів мотивації	Робота в малих групах, презентація результатів
<i>Тема 11.</i> Контроль і звітність міжнародних організацій	<i>Завдання 11.</i> Вивчення форм звітності міжнародних компаній	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 12.</i> Технологічна політика міжнародної організації	<i>Завдання 12.</i> Розгляд особливостей технологічної політики фірм, що займаються ЗЕД	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 13.</i> Фінансовий менеджмент міжнародних організацій	<i>Завдання 13.</i> Аналіз та визначення особливостей ведення фінансової діяльності організацій	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу
<i>Тема 14.</i> Торговельні операції міжнародних організацій	<i>Завдання 14.</i> Вивчення процедур ведення торговельних операцій ЗЕД	Робота в малих групах, презентація результатів, банки візуального супроводу

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди та переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

9. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюють за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи містять:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегроване* оцінювання результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіка навчального процесу.

Поточний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять в таких формах:

- активна робота на лекційних заняттях;
- активна участь у виконанні практичних завдань;
- захист індивідуального завдання;
- проведення письмової контрольної роботи;
- експрес-опитування.

Модульний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять у формі колоквіуму. **Колоквіум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Проводиться як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду практичних ситуацій, виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладення матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставлять за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Під час оцінювання індивідуальних завдань увагу також приділяють якості, самостійності та своєчасності подання виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Письмову контрольну роботу проводять два рази за семестр. Вона містить практичні завдання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля.

Критерії оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання есе є:

здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подачі матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

Порядок підсумкового контролю з навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюють на підставі проведення заліку. Підсумковий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (див. табл. 2.1).

Завданням заліку є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами,

здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює засвоєння студентом компетентностей, що передбачені вимогами.

Залікове завдання у формі колоквиуму передбачає тестове завдання, яке охоплює весь курс пройденого матеріалу з теоретичних та практичних питань.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними модулями.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі *екзаменаційної "Відомості обліку успішності"*.

Підсумкову оцінку з навчальної дисципліни розраховують з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: *"60 і більше балів – зараховано"*, *"59 і менше балів – не зараховано"* та заноситься у *залікову "Відомість обліку успішності"* навчальної дисципліни. У випадку отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік після закінчення екзаменаційної сесії у встановлений деканом факультету термін, але не пізніше двох тижнів після початку семестру. У випадку повторного отримання менше 60 балів декан факультету призначає комісію у складі трьох викладачів на чолі із завідувачем кафедри та визначає термін перескладання заліку, після чого приймається рішення відповідно до чинного законодавства: "зараховано" – студент продовжує навчання за графіком навчального процесу, а якщо "не зараховано", тоді декан факультету пропонує студенту повторне вивчення навчальної дисципліни протягом наступного навчального періоду самостійно.

Підсумкові бали за залік складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання включає окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням вирішення завдання. Тому окремі завдання та етапи їх вирішення оцінюються відокремлена один від одного.

Приклад колоквіуму

Приватне підприємство "Оптика люкс" працює на ринку оптичних послуг (м. Миколаїв) більше десяти років (із травня 2006 р.).

Підприємство виготовляє і продає окуляри різного рівня складності на замовлення (стигматичні, астигматичні, комп'ютерні, водійські), продажем готових окулярів, сонцезахисних окулярів від різних фірм-виробників (*Polaroid, Sover, Voge, Biblos*), торгівлею супутніми товарам (футляри, розчини з догляду за окулярними лінзами, серветки, ланцюжки). На фірмі також ремонтують окуляри: пайки, заміна запчастин. Здійснюється ультразвукове чищення окулярів і фарбування пластикових окулярних лінз різної складності.

Оптика також продає контактні лінзи від провідних світових виробників їх Франції, США, Голландії, Чехії та супутні товари до них (розчин для догляду, контейнери).

В "Оптика люкс" підбирають окуляри різного рівня складності. Підбір контактних лінз, веде приватний консультативний прийом лікар-офтальмолог, здійснює лікування пацієнтів із патологією органу зору. Фірма робить також послуги комп'ютерного візажу – підбір оправ відповідно до форми обличчя й інших особливостей зовнішності клієнта.

На сьогодні на підприємстві працює дев'ять осіб. Одна із них збирає окуляри, друга – ремонтує окуляри і фарбує окулярні пластикові лінзи. У торговельному відділі працюють два кваліфіковані продавця консультанта, які також здійснюють комп'ютерний візаж.

До медичного відділу входять лікар-офтальмолог I категорії, який підбирає окуляри різної складності, контактні лінзи та проводить консультаційні прийоми, і оптометрист, який підбирає прості окуляри.

У ПП " Оптика люкс" на сучасному рівні обладнаний кабінет лікаря. Це єдина фірма в місті, до штату якої входять кваліфікований лікар і оптометрист, і де, крім послуг із підбора окулярів і контактних лінз, надається великий спектр медичних послуг офтальмологічного профілю, що актуально за умов сучасного зростання зорової патології у недосконалої медичної допомоги в державних лікувальних установах.

Підприємство орієнтоване на споживачів із різним рівнем доходів і має в розпорядженні різноманітний асортимент дорогих товарів.

Керівництво фірми та співробітники на місцях постійно проводять строгий контроль за якістю окулярів, що виготовляють, товарів, що замовляють у постачальників, якості окулярів, що надаються. Фірма торгує тільки сертифікованим товаром. Ведеться постійне опитування клієнтів, ураховуються їхні побажання з поліпшення роботи фірми.

Регулярно проводяться рекламні кампанії (реклама на світлових щитах, у лікувальних установах і супермаркетах, пресі). Через певну обмеженість коштів підприємство поки не може дозволити рекламу на місцевому телебаченні.

На фірмі існує практика використання дисконтних карт із 10 % знижкою для постійних клієнтів. Ведеться картотека клієнтів і пацієнтів. Фірма співпрацює з лікарями поліклініки з виплатою їм відсотків від замовлення на виготовлені окуляри.

Основний постачальник підприємства – фірма Мідіс (м. Львів), яка постачає ПП "Оптика люкс" оправу дорогої й середньої цінової групи, окулярні лінзи від європейських виробників. Фірма досить професійно веде справи зі своїми клієнтами. Замовлення виконуються вчасно. Однак від цієї фірми "Оптика люкс" одержує ще недостатньо велику знижку й має коротку відстрочку платежу.

Фірма "Зір" (м. Київ) постачає оправу середньої і дешевої цінової групи, лінзи окулярні й контактні від виробників Європи, США, Китаю, Кореї. Продукцію фірма одержує за прийнятними цінами, з великою відстрочкою платежу. Але замовлення виконуються не завжди в строк і якісно. ПП "Беспалов" (м. Сімферополь) постачає оптиці контактні лінзи та розчини для догляду за ними. Поставки здійснювалися донедавна в строк і з суттєвою знижкою, утім, на даний час фірма реорганізовується, що й позначається на якості її роботи.

Завдання

Визначити основних конкурентів фірми.

Провести діагностику мікро- та макросередовища ПП "Оптика люкс", використовуючи моделі на п'яти конкурентних сил М. Портера.

Проведіть *SWOT*-аналіз, визначите стратегічні напрями розвитку організації в міжнародному аспекті.

Оцінка за виконання колоквиуму складає 10 балів. Оцінюються відповідь на питання, виходячи з того, чи вміє студент аналізувати діяльність підприємства в міжнародному аспекті.

10 балів ставиться в тому випадку, коли студент повністю розкрив питання, зробив відповідний аналіз, визначив основні проблеми, які необхідно розв'язати.

Оцінка **8 балів** ставиться, якщо студент правильно та обґрунтовано відповів на три відповіді із завдання.

Оцінка **6 балів** ставиться якщо студент повністю розкрив 2 питання, або дав відповіді не в повному обсязі на всі інші питання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 10.1.

**Система оцінювання рівня сформованості
професійних компетентностей**

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Год	Методи та форми навчання		Оцінка рівня сформованості компетентностей		
					Форми контролю	Максимальний бал	
1	2	3	4		5	6	
Змістовий модуль 1						43,0	
Теоретичні засади міжнародного менеджменту							
М1 Вміти визначати функції та місце менеджера в системі міжнародного менеджменту, визначати інформацію, необхідну для функціонування системи міжнародного менеджменту	1	Ауд.	2	Лекція	Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту	Експрес-опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Вивчення сутності менеджменту організацій, визначення особливостей менеджменту в міжнародному аспекті	Активна участь у виконанні практичних завдань	2,0
		CPC	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику		
	2	Ауд.	2	Лекція	Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки	Експрес-опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Ситуаційні вправи із аналізу зовнішнього та внутрішнього середовищ міжнародної організації та його вплив за ФЕБ підприємства	Активна участь у виконанні практичних завдань	4,5
		CPC	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику		
	3	Ауд.	2	Лекція	Тема 3. Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах	Експрес-опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Ретроспективний аналіз розвитку менеджменту в різних країнах світу	Захист презентації за темою	4,0
		CPC	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою		

1	2	3	4		5	6		
Визначати найбільш перспективні для організації напрями та бізнес-процеси	4	Ауд.	2	Лекція	Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях	Фронтальне опитування	1,0	
			2	Практичне заняття	Розгляд основ стратегічного планування діяльності підприємств та організацій, приклад стратегічних цілей	Захист практичного завдання	3,5	
		СРС	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику			
	5	Ауд.	2	Лекція	Тема 5. Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку	Експрес-опитування	1,0	
			2	Практичне заняття	Вирішення ситуаційної вправи, що містить стратегічні показники діяльності підприємства. Проведення SWOT-аналізу, визначення перспектив розвитку підприємства	Захист практичного завдання	6,0	
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, виконання завдання до самостійної роботи за темою	Захист завдання до самостійної роботи		
	6	Ауд.	2	Лекція	Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій	Фронтальне опитування	1,0	
			2	Практичне заняття	Складання стратегічного плану розвитку підприємства, обґрунтування вибору рішень по аспектам діяльності підприємства	Захист презентації	5,0	
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою, підготовка до контрольної роботи	Захист завдання до самостійної роботи		
	7				Лекція	Тема 7. Кроскультурний менеджмент	Експрес-опитування	1,0

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4		5	6		
		Ауд.	2	Практичне заняття	Визначення основних елементів етики ведення бізнесу, аналіз національних та міжнародних особливостей	Захист практичного завдання	11,0	
		СРС	3	Підготовка до занять	Підготовка до есе	Захист есе		
Змістовий модуль 2								
Форми і напрями міжнародного менеджменту								
М 2	Формувати прогноз розвитку фінансово-економічної діяльності суб'єктів під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях	Експрес-опитування	1,0
				4	Практичне заняття	Розрахунок показників міграції, плинності кадрів, аналіз міжнародного ринку праці, прогноз "професій майбутнього"	Захист практичного завдання	5,0
			СРС	7	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику	Захист завдання до самостійної роботи	
		9	Ауд.	2	Лекція	Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях	Фронтальне опитування	1,0
				4	Практичне заняття	Оцінювання ефективності комунікаційної політики організації та пошук заходів з її покращення	Активна участь у виконанні практичних завдань	4,0
			СРС	7	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику		
		10	Ауд.	2	Лекція	Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті	Експрес-опитування	1,0
				2	Практичне заняття	Ситуаційна вправа із аналізу основних прийомів мотивації персоналу	Письмова контрольна робота	6,0
			СРС	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою		

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4		5	6	
Самостійно ухвалювати та обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та стратегічної політики зовнішньоекономічної діяльності	11	Ауд.	2	Лекція	Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій	Фронтальне опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Вивчення основних форм звітності та контролю організації, що займаються ЗЕД	Захист практичного завдання	4,0
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою	Захист завдання до самостійної роботи	
	12	Ауд.	2	Лекція	Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації	Експрес-опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Вирішення завдання із аналізу розвитку інноваційної політики організацій	Захист практичного завдання	4,5
		СРС	5	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою		
Вміти визначати напрями організаційних перетворень організації, що займаються міжнародною діяльністю. Визначати найбільш сприятливі організаційні зміни, які повинні забезпечити розвиток організації	13	Ауд.	2	Лекція	Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій	Опитування за темою	1,0
			2	Практичне заняття	Вирішення ситуаційного завдання, яке передбачає аналіз ефективності управлінського рішення щодо розпорядження сумою коштів, задля розвитку організації	Захист практичного завдання	6,0
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до контрольної роботи		
	14	Ауд.	2	Лекція	Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій	Експрес-опитування	1,0
			2	Практичне заняття	Розрахунок стратегічного плану розвитку організації ЗЕД	Активна участь у виконанні практичних завдань	5,0
		СРС	4	Підготовка до занять	Пошук, підбір та огляд літературних джерел на задану тематику, виконання завдання до самостійної роботи за темою		

Закінчення табл. 10.1

1	2	3	4		5	6	
	15	Ауд.	2	Лекція	Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій	Опитування за темою	1,0
		СРС	2	Практичне заняття	Аналіз можливих міжнародних партнерів за результатами попереднього стратегічного плану розвитку підприємства	Захист творчої самостійної роботи	6,0
	16	Ауд.	2	Лекція	Менеджмент організацій теорія та практика	Опитування за курсом дисципліни	
		СРС	2	Практичне заняття	Колоквіум	Завдання	10,0
	17			Залік	Підсумки за результатами курсу, виставлення залікових оцінок	–	–
Усього годин		150	Загальна максимальна кількість балів із дисципліни				100
із них							
<i>аудиторні</i>		50	33 %	<i>поточний контроль</i>		43	
<i>самостійна робота</i>		100	67 %	<i>підсумковий контроль</i>		57	

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 10.2.

Таблиця 10.2

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля		Лекції	Практичні	Есе (статті)	Доповіді, презентації	Опитування	Поточні КР	Колоквіум	Усього
1		2	3	4	5	6	7	8	9
ЗМ 1	Тема 1	1 тиждень	1,0	2,0	–	–	–	–	3,0
	Тема 2	2 тиждень	1,0	1,5	–	–	3,0	–	5,5
	Тема 3	3 тиждень	1,0	1,5	–	2,5	–	–	5,0
	Тема 4	4 тиждень	1,0	3,5	–	–	–	–	4,5
	Тема 5	5 тиждень	1,0	1,5	–	4,5	–	–	7,0
	Тема 6	6 тиждень	1,0	1,5	–	3,5	–	–	6,0
	Тема 7	7 тиждень	1,0	1,5	9,5	–	–	–	12,0

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	
ЗМ 2	Тема 8	8 тиждень	1,0	3,5	–	–	–	–	–	4,5	
	Тема 9	9 тиждень	1,0	4,0	–	–	–	–	–	5,0	
	Тема 10	10 тиждень	1,0	1,5	–	–	–	4,5	–	7,0	
	Тема 11	11 тиждень	1,0	4,0	–	–	–	–	–	5,0	
	Тема 12	12 тиждень	1,0	4,5	–	–	–	–	–	5,5	
	Тема 13	13 тиждень	1,0	1,5	–	–	4,5	–	–	7,0	
	Тема 14	14 тиждень	1,0	4,0	–	–	–	–	–	–	5,0
		15 тиждень	1,0	–	–	6,0	–	–	–	–	7,0
16 тиждень		–	–	–	–	–	–	10,0	10,0		
Усього		16	36	9,5	16,5	7,5	4,5	10	100		

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено у табл. 10.3.

Таблиця 10.3

Розподіл балів за темами навчання

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий результат
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	
3,0	5,5	5,0	4,5	7,0	6,0	12	4,5	5,0	7,0	5,0	5,5	7,0	22	
Колоквіум														
10														

Примітка. T1, T2....T14 – теми змістових модулів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначають відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 10.4).

Таблиця 10.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносять до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Андрійчук В. Менеджмент: прийняття рішень і ризик : навч. посіб. / В. Андрійчук, Л. Бауер. – Київ: КНЕУ, 1998. – 304 с.
2. Армстронг М. Практика управління людськими ресурсами : учебник для слушателів, навчаючися по програмам "Мастер делового администрирования" / М. Армстронг ; пер. с англ. под ред. С. К. Мордовина. – 8-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 831 с.
3. Афанасьєв М. В. Основи менеджменту : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / М. В. Афанасьєв, Л. Г. Шемаєва, В. С. Шерлока ; за ред. проф. М. В. Афанасьєва. – Харків : ВД ІНЖЕК, 2003. – 484 с.
4. Басовский Л. Е. Менеджмент : учеб. пособ. / Л. Е. Басовский. – Москва : Инфра-М, 2007. – 215 с.
5. Бовыкин В. Новый менеджмент. Решение проблем управления. Повышение в десятки раз темпов роста капитала / В. Бовыкин. – 2-е изд., доп. и перераб. – Москва : Экономика, 2004. – 362 с.
6. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи / Б. Будзан. – Київ : Вид-во Соломії Павличко "ОСНОВИ", 2001. – 349 с.
7. Вершигора Е.Е. Менеджмент : учеб. пособ. для учащ. средних спец. учеб. заведений экон. профиля / Е. Е. Вершигора ; ред. В. Ю. Елгзина. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Инфра-М, 2005. – 282 с.
8. Веснин В. Р. Менеджмент в вопросах и ответах : учеб. пособ. / В. Р. Веснин. – Москва : Проспект, 2005. – 174 с.
9. Воронін А. В. Поведінка персоналу виробничої організації. Оцінка, управління, розвиток : монографія / А. В. Воронін ; Харківський національний економічний університет. – Харків : ІНЖЕК, 2008. – 319 с.
10. Иванова Т. Ю. Теория организации. Краткий курс : учеб. пособ. / Т. Ю. Иванова, В. И. Приходько. – Санкт-Петербург : Питер, 2004. – 268 с.

11. Кирхлер Э. Психологические теории организации. Психология труда и организационная психология / Э. Кирхлер, К. Майер-Пести, Е. Хофманн: пер. с нем. – Харьков : Гуманитарный центр, 2005. – 308 с.
12. Корпоративный менеджмент : справочник для профессионалов / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге. – Москва : Высш. шк., 2003. – 1077 с.
13. Малменз Л. Менеджмент и организационное поведение : учеб.-практ. пособ. / Л. Малменз ; пер с англ. – Минск : Новое знание, 2003. – 1037 с.
14. Менеджмент : учеб. пособ. для вузов / под ред. Э. М. Короткова. – Москва : Инфра-М, 2003. – 219 с.
15. Менеджмент: Практические ситуации, деловые игры, упражнения / под ред. О. А. Страховой. – Санкт-Петербург : Питер, 2000. – 140 с.
16. Менеджмент : учебник / под ред. М. М. Максимцова, М. А. Комарова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 359 с.
17. Менеджмент организаций : учеб. пособ. / Л. А. Киржнер, Л. П. Киенко, Т. И. Лепейко, А. М. Тимонин ; под ред. Л. А. Киржнера. – Київ : КНТ, 2006. – 686 с.
18. Менеджмент організацій : підручник / за заг. ред. Л. І. Федулової. – Київ : Либідь, 2004. – 446 с.
19. Менеджмент у системі органів державної влади та місцевого самоврядування / Л. Г. Шемаєва, Л. Ю. Гордієнко, Л. Й. Аведян, К. С. Безгін ; Харківський національний економічний університет. – Харків : ХНЕУ, 2008. – 387 с.
20. Менеджмент. Теорія і практика : навч. посіб. / [А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошек, Л. А. Гомба та ін.]. – Київ : Атіка, 2007. – 584 с.
21. Менеджмент. Тесты, задачи, ситуации, деловые игры. Практикум : учеб. пособ. / под ред. Н. П. Беляцкого. – Минск : Книжный Дом, 2005. – 223 с.
22. Общий менеджмент : учеб. пособ. / под ред. А. К. Казанцева. – Москва : Инфра-М, 2001. – 251 с.
23. Родлер К. Управление в организациях. Психология труда и организационная психология / К. Родлер, Э. Кирхлер : пер. с нем. – Харьков : Гуманитарный центр, 2003. – 126 с.
24. Управление персоналом организации : учебник / под ред. А. Я. Кибанова, Государственный университет управления. – 2-е изд., доп. и перераб. – Москва : ИНФРА-М, 2004. – 637 с.

25. Шермерорн Д. Организационное поведение : учебник для слушателей, обучающихся по программам "Мастер делового общения" / Дж. Шермерорн, Дж. Хант, Р. Осборн ; пер. с англ. под ред. Е. Г. Молл. – 8-е изд. – Санкт Петербург : Питер, 2004. – 636 с.

26. Элвессон М. Организационная культура / М. Элвессон. – Харьков : Гуманитарный центр, 2005. – 458 с.

11.2. Додаткова

27. Аникин Б. А. Высший менеджмент для руководителя : учеб. пособ. / Б. А. Аникин. – Москва : ИНФРА-М, 2000. – 136 с.

28. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум : навч. посіб. / О. В. Баєва, Н. І. Новальська, Л. О. Згалат-Лозинська. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 524 с.

29. Беляцкий Н. П. Интеллектуальная техника менеджмента : учеб. пособ. / Н. П. Беляцкий. – Москва : Новое знание, 2001. – 320 с.

30. Бєсєдін М. О. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант) : підручник / М. О. Бєсєдін, В. М. Нагаєв. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.

31. Виханский О. С. Менеджмент : учебник / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – 3-е изд. – Москва : Гардарики, 1999. – 528 с.

32. Герчикова И. Н. Менеджмент : учебник / И. Н. Герчикова. – 3-е изд., перераб. и доп. – Москва : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 501 с.

33. Дафт Р. Л. Менеджмент / Р. Л. Дафт. – Санкт – Петербург : Питер, 2001. – 832 с.

34. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників / А. І. Кредісов. – Київ : Т-во "Знання", КОО, 1999. – 556 с.

35. Мескон М. Х. Основы менеджмента / М. Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури ; пер. с англ. – Москва : Дело, 1992. – 702 с.

36. Нємцов В. Д. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / В. Д. Нємцов, Л. Є. Довгань. – Київ : НТУУ КПІ, 2001. – 560 с.

37. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / В. Ф. Ситник. – Київ : КНЕУ, 2004. – 614 с.

38. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки реализации стратегии : учебник для вузов / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд ; пер. с англ. под ред. Л. Г. Зайцева, М. И. Соколовой. – Москва : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 576 с.

39. Уткин Э. А. История менеджмента / Э. А. Уткин. – Москва : Ассоциация авторов и издателей Тандем : Изд. "ЭКМОС", 1997. – 224 с.

11.3. Інформаційні ресурси

40. Административно-управленческий портал. – Режим доступа : <http://www.aup.ru/management/>.

41. Интернет-портал для управлінців. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua>.

42. Сайт вільної енциклопедії "Вікіпедія". – Режим доступу : <http://ru.wikipedia.org/wiki>.

43. Сайт журналу інтелектуальної еліти "Персонал". – Режим доступу : <http://www.personal.in.ua>.

44. Сайт журналу "HR-менеджмент". – Режим доступу : <http://magazine.hrm.ru>.

Додатки

Додаток А
Таблиця А.1

Структура складових професійних компетентностей із навчальної дисципліни "Менеджмент організацій: міжнародний аспект" за Національною рамкою кваліфікацій України

42

Складові компетентності, яка формується в рамках теми	Мінімальний досвід	Знання	Вміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Сутність і характерні риси міжнародного менеджменту					
Визначати характерні риси менеджменту	Сутність поняття "менеджмент організацій"	Знання характеристик системи менеджменту	Вміти визначати функції та місце менеджера в системі менеджменту, розподіляти та визначати сфери менеджменту	Організація системи менеджменту	Відповідальність за розроблення та реалізацію менеджменту
Тема 2. Середовище міжнародного менеджменту та його взаємозв'язок із системою фінансово-економічної безпеки					
Визначати структуру бізнес середовища	Бізнес-середовище діяльності міжнародної компанії	Знання особливостей аналізу зовнішнього середовища менеджменту	Вміння визначати концептуальний підхід до безпеки соціальних систем	Презентувати результати визначення оптимальної організаційної структури служби менеджменту	Відповідальність за точність і коректність ухваленого рішення
Тема 3. Досвід організації міжнародного менеджменту в різних країнах					
Визначати суть основних етапів розвитку науки менеджменту	Особливості кожної зі шкіл менеджменту та її генезис	Знання особливостей моделей менеджменту різних країн	Вміння аналізувати зовнішнє середовище та його вплив на формування системи менеджменту	Своєчасно виявляти слабкі місця в діяльності підприємства	Відповідальність за достовірність аналізу та запропонованих рекомендацій

1	2	3	4	5	6
Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях					
Визначати особливості стратегічного планування в міжнародному менеджменті	Рівні стратегічного планування компаній	Знання основних особливостей та видів корпоративних стратегій	Вміння аналізувати стратегічні цілі та перспективи розвитку бізнесу	Своєчасно виявляти фінансово-економічні загрози та розробляти стратегію їх подолання	Відповідальність за достовірність та оперативність реагування на зміни в діяльності підприємств
Тема 5 Ухвалення рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку					
Визначати оптимальні способи управління ризиком	Чинники, що впливають на ухвалення рішень	Знання основних факторів ризику фінансово-економічній безпеці від ухвалення управлінських рішень	Вміти використовувати основної методи модулювання в менеджменті	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розроблення та реалізації принципів управління та прийняття рішень	Відповідальність за точність і коректність ухваленого рішення
Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій					
Визначати основні загрози розвитку із боку внутрішнього та зовнішнього середовищ	Поняття "організаційний розвиток підприємства"	Знання напрямів організаційних перетворень міжнародних компаній	Обґрунтовувати вибір стратегії організаційних перетворень	Ефективно формувати комунікаційну стратегію щодо розроблення та реалізації організаційних заходів із розвитку підприємства	Відповідальність ефективності прийнятих стратегій щодо організаційного розвитку компанії
Тема 7. Кроскультурний менеджмент					
Визначати особливості кроскультурного менеджменту	Сутність кроскультурного менеджменту	Знання особливостей взаємодії національних і корпоративних культур	Обґрунтувати вибір методу запобігання конфліктів у системі міжнародного менеджменту	Використовувати основні засади етики ведення бізнесу та принципів соціальної відповідальності	Відповідальність нормам етики міжнародного менеджменту

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях					
Здійснювати пошук та впровадження заходів із управління персоналом	Поняття "управління людськими ресурсами"	Знання основ управління кадровим забезпеченням у структурних підрозділах міжнародних компаній	Вирішення завдань з організації менеджменту персоналу	Презентувати результати управління людськими ресурсами	Управління заходами з організації системи управління персоналом
Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях					
Основні структури управління в міжнародному менеджменті	Поняття "організаційна система"	Знання основ організації діяльності та управління міжнародних фірм	Виявлення особливостей ухвалення рішень у міжнародному просторі	Ефективно формувати систему управління в міжнародних компаніях	Відповідальність за комунікаційну політику організації
Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті					
Сутність та специфіка трудової мотивації	Поняття та види мотивації персоналу	Знання методів та способів мотивації персоналу	Вирішення завдань з організації мотиваційної політики підприємства	Ефективно розробляти мотиваційну політику підприємства з урахуванням міжнародних особливостей	Відповідальність за формування системи мотивації персоналу
Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій					
Визначати основні документи, які є звітністю підприємства	Поняття бухгалтерської та фінансової звітності	Знання основ міжнародних фінансів та бухгалтерського обліку	Обґрунтовувати норми та правила контролю за звітністю міжнародних організацій	Ефективно проводити контроль за правильністю складання звітності	Відповідальність за правильність проведення контролю звітності

1	2	3	4	5	6
Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації					
Організація міжнародних НДДКР	Сутність міжнародних НДДКР	Цілі і напрями технологічної політики міжнародних компаній	Обґрунтувати вибір напрямків технологічної політики	Використовувати основні засади планування міжнародних НДДКР	Відповідальність за достовірність інформації
Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій					
Сутність, завдання та напрями фінансового менеджменту	Поняття фінансового менеджменту міжнародних компаній	Знання основ контролю і регулюванню фінансових міжнародних операцій	Вирішення завдань із мінімізації валютних ризиків та захисту від нього	Ефективно формувати інвестиційну політику підприємства	Управління заходами з організації системи фінансового менеджменту
Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій					
Основні методи та форми здійснення торговельних операцій	Поняття експорту та імпорту	Цілі і завдання менеджменту зовнішньоторговельної діяльності	Виявлення особливостей здійснення експортно-імпортних операцій	Ефективно формувати систему міжнародних відносин	Відповідальність за комунікаційну політику організації

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	10
5. Теми практичних занять	11
5.1. Приклади типових практичних завдань за темами.....	13
6. Самостійна робота	14
6.1. Контрольні запитання для самодіагностики	17
7. Індивідуально-консультативна робота	21
8. Методи навчання	22
9. Методи контролю	26
10. Розподіл балів, які отримують студенти	31
11. Рекомендована література.....	38
11.1. Основна	38
11.2. Додаткова	40
11.3. Інформаційні ресурси.....	41
Додатки.....	42

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ: МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТ

**Робоча програма
для студентів спеціальності
073 "Менеджмент"
спеціалізації "Управління
фінансово-економічною безпекою"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Перепелюкова** Олена Василівна

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *О. В. Анацька*

Коректор *О. В. Анацька*

План 2017 р. Поз. № 14 ЕВ. Обсяг 47 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*